

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာန



ဘဲ မွေးမြူရေး

ရက်စွဲ၊ ၂၃ - ၁၂ - ၂၀၂၃

နေရာ၊ နေပြည်တော်

ဆွေးနွေးတင်ပြမည့်အကြောင်းအရာများ

- ဘဲမျိုးများ
- ဘဲများ၏ စရိုက်လက္ခဏာများ
- မျိုးဘဲ ရွေးချယ်ခြင်းနှင့် ဘဲခြံဆောက်လုပ်ခြင်း
- ဥစားဘဲ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မွေးမြူခြင်း
- အသားတိုးဘဲ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မွေးမြူခြင်း
- ဘဲများအတွက် လိုအပ်သော အစာအာဟာရ
- ဘဲသားပေါက်ထုတ်လုပ်ခြင်း
- ဘဲများတွင် ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါများ
- ဇီဝလုံခြုံရေးဆောင်ရွက်ခြင်း
- ဘဲမွေးမြူရာတွင် သတိပြုရမည့်အချက်များ

ဥစားဘဲမျိုးများ



အသားစားဘဲမျိုးများ

1. Pekin Duck



2. Moulard Duck



3. Muscovy Duck



4. Aylesbury Duck



5. Rouen Duck



ဘဲမျိုးများ

➤ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဘဲမျိုးစိတ်ပေါင်း (၁၃၀) ကျော်ရှိပြီး ဥနှင့် အသားစားသုံးရန်အတွက် မွေးမြူသည့် ဘဲမျိုး (၂၄)မျိုးခန့်ရှိပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အဓိကမွေးမြူသည့် ဘဲမျိုးများမှာ-

- (က) ကာကီကင်းဘဲ (Khaki Campbell)
- (ခ) အိန္ဒိယပြေးဘဲ (Indian Runner)
- (ဂ) ဓာတ်ဘဲ (ဒေသဘဲ)
- (ဃ) ပီကင်းဘဲ (Pekin)
- (င) ချယ်ရီတယ်ရီ (Cherry Valley)
- (စ) လိဂတ်ဘဲ (Legard)

ဘဲများ၏ စရိုက်လက္ခဏာများ

(က) ဘဲများ၏ သဘာဝ

- အုပ်စုလိုက်နေတတ်ခြင်း
- ခြေထောက်တွင် ရေယက်ပါရှိခြင်း (အခင်း၊ ကြမ်းပြင် ညီညာချောမွတ်ရန် လိုအပ်)
- ရေကူးခြင်း၊ ခေါင်းဆေးခြင်း၊ စိုစွတ်သည့် နေရာများတွင် အစာရှာဖွေစားသောက်ခြင်း၊ (အနည်းဆုံး ရေ အနက် (၁၀) စင်တီမီတာ လိုအပ်)
- အတောင်လဲခြင်း (တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်ခန့်) အစာအာဟာရ (protein) ဖြည့်စွက်ကျွေးရန် လိုအပ်

ဘဲများ၏ စရိုက်လက္ခဏာများ

(ခ) ဘဲများ၏ ကောင်းမွန်သော စရိုက်လက္ခဏာများ

- အဆောက်အဦ ကုန်ကျစရိတ်သက်သာခြင်း
- ပြင်ပတိရစ္ဆာန်များရန်မှ ခံနိုင်ရည်ရှိခြင်း
- ကပ်ပါးနှင့် ရောဂါဒဏ် ခံနိုင်ရည်ရှိခြင်း
- ရာသီဥတုဒဏ် ခံနိုင်ရည်ရှိခြင်း
- အစာရှာဖွေ စားသောက်နိုင်ခြင်း
- နံနက် (၉) နာရီမတိုင်မီ ဥစုံအောင် ဥခြင်း
- သေနှုန်းနည်းခြင်း (၀-၃ %)
- ဥပေးကာလကြာရှည်ခြင်း (၂-၃ နှစ်)
- ဥတွင် အသားဓါတ်ပါဝင်မှုများခြင်း (၁၃.၃ %)
- ဥတွင် အဆီဓါတ်ပါဝင်မှုများခြင်း (၁၄.၅ %)
- အစာမှ အသားဖြစ်နှုန်းကောင်းခြင်း (FCR ၁ : ၃)
- ဈေးကွက်ဝင် အသက်အရွယ်စောခြင်း (၇-၁၂ ပါတ်)
- အမွေးအသုံးဝင်မှုများခြင်း

မျိုးဘဲရွေးချယ်ခြင်းနှင့် ဘဲခြံဆောက်လုပ်ခြင်း

(က) မျိုးဘဲရွေးချယ်ခြင်း

- အသား၊ ဥ ဈေးကွက်နှင့် တွက်ချက်၍ မျိုးရွေးချယ်ရမည်။
- (၂) လသား၊ (၄-၅) လသားအရွယ်တွင် (၂) ကြိမ်ရွေးချယ်၍ မျိုးခြံသို့ သီးသန့်ခွဲထားရမည်။
- မျိုးဘဲမအတွက် (၇) လသားတွင်လည်းကောင်း၊ မျိုးဘဲထီးအတွက် (၈) လသားတွင်လည်းကောင်း ရွေးချယ်ရမည်။
- မျိုးဘဲထီး (၁) ကောင်လျှင် မျိုးဘဲမ (၆-၁၀) ကောင် ထည့်သွင်းမွေးမြူရမည်။

မျိုးဘဲရွေးချယ်ခြင်းနှင့် ဘဲခြံဆောက်လုပ်ခြင်း

(ခ) ဘဲခြံဆောက်လုပ်ခြင်း

(၁) မြေနေရာရွေးချယ်ခြင်း

- ခြံတည်နေရာ (လမ်း၊ အခြားခြံ၊ သားသတ်ရုံ၊ တိရစ္ဆာန်အရှင်ဈေး၊ တိရစ္ဆာန်ရုံ)
- သဲဆန်သောမြေ၊ လွတ်ကျောင်းနိုင်သော မြက်ခင်း၊ စီးဆင်းနေသော ချောင်း/ ရေကန်
- သဘာဝရေကန်မရှိပါက ဘဲ(၂၀၀) ကောင်အတွက် (၁၀ ပေ x ၁၀ ပေ x ၁.၅ ပေ) ရေကန်ပြုလုပ်၍
(၂) ရက် (၁) ကြိမ် ရေလဲရန်

(၂) အဆောက်အဦပုံစံရွေးချယ်ခြင်း

- ခြံပုံစံ (အဆောက်အဦပုံစံ၊ ခြံစည်းရိုး၊ ရေစီးရေလာ၊ ဝင်ပေါက်ပိုးသတ်သန့်စင်ခန်း)
- အလင်းရောင်၊ လေဝင်/ထွက်နှင့် ကြမ်းခင်း
- အကျယ်အဝန်း (ဘဲငယ် ၀.၅-၁ စတုရန်းပေ၊ ဘဲလတ် ၂-၂.၅ စတုရန်းပေ၊ ဘဲကြီး ၃-၄ စတုရန်းပေ)

ဥစားဘဲ မွေးမြူရေးခြံများ



ရွှေ့လျားဘဲမွေးမြူရေး



ဥစားဘဲ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မွေးမြူခြင်း

(က) ဥစားဘဲငယ်များ မီးကိုင်ခြင်း (၀-၄ ပတ်)

- ရာသီဥတုအပေါ် မူတည်၍ (၂-၃ ပတ်ကြာ)
- ပထမပတ် အပူချိန် (၂၉-၃၂)°C
- ဒုတိယပတ်အပူချိန် (၂၆-၂၉)°C
- တတိယပတ်အပူချိန် (၂၃-၂၆)°C
- (၂) ပတ်သားတွင် ရေချနိုင်သည်
- (၄) ပတ်သားထိ ဘဲငယ်စာကျွေးရမည်



ဥစားဘဲ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မွေးမြူခြင်း

(ခ) ဥစားဘဲလတ်များ ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း (၄-၁၆ ပတ်)

- လွတ်ကွင်းရှိပါက (၁) ဧက ဘဲလတ် (၁၀၀၀) ကောင် မွေးမြူနိုင်သည်
- မျိုးခြံဖြစ်ပါက အထီးနှင့်အမ သီးခြားမွေးမြူရမည်
- ညဘက်အလင်းရောင် ပေးရန်မလိုသေးပါ
- (၁၆) ပတ်သားထိ ဘဲလတ်စာကျွေးရမည်

(ဂ) ဥစားဘဲကြီးများ ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း (၁၆ ပတ်အထက်)

- အသက် (၁၆-၁၇) ပတ်သားတွင် ဥစမ်းလေ့ရှိသည်
- ဥစမ်းသည့်အချိန်မှစ၍ (၁) ပတ်လျှင် (၁) နာရီ ညဘက်အလင်းရောင် တိုးပေးရမည်
- အမြင့်ဆုံးအလင်းပေးချိန် (၁၆-၁၇) နာရီ ပေးရန်လိုအပ်သည်
- (၁၆) ပတ်မှစ၍ ဥစားဘဲကြီးစာကျွေးရမည်

အသားတိုးဘဲ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မွေးမြူခြင်း

- (၁-၃) ရက်သားတွင် Antibiotics နှင့် Glucose ရောတိုက်ရန်၊ အခင်းများ နေ့စဉ်လဲပေးရန်
- (၃-၁၀) ရက်သားတွင် ရေဖျော်အားဆေးတိုက်ရန်၊ (၁၀) ရက်သားတွင် ဘဲငယ်များ ရေချရန်၊ နေ့စဉ် (၃၀) မိနစ်ခန့်သာ ရေချရန်၊ ရေကူးကန်နှင့် အခင်းများအား နေ့စဉ်လဲလှယ်ရန်
- (၁၀-၂၁) ရက်သားတွင် အသားတိုးဘဲငယ်စာကျွေးရန်၊ ရေဖျော်အားဆေးတိုက်ရန်၊ ရေကူးကန်နှင့် အခင်းများအား နေ့စဉ်လဲလှယ်ရန်
- (၃-၇) ပတ်သားတွင် အသားတိုးဘဲလတ်စာကျွေးရန်၊ (၇) ပတ်သားအရွယ်တွင် ဈေးကွက်သို့ တင်ပို့နိုင်သည်

ဘဲများအတွက် လိုအပ်သော အစာအာဟာရ

- သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေမပြတ်ရှိရန် စီစဉ်ပေးရမည်
- ဦးခေါင်းနှစ်ရန် ရေကန်ငယ်လိုအပ်သည်
- သောက်ရေခွက်များကို အစာခွက်များနှင့် အနီးဆုံးတွင် ထားရှိရမည်
- ဘဲငယ် (၃) ပတ်မတိုင်မီ အသားဓါတ်လိုအပ်ချက် အနည်းဆုံး (၁၇ %)၊ (၃) ပတ်သားအထက် အသားဓါတ်လိုအပ်ချက် အနည်းဆုံး (၁၅ %)
- Calcium သည် ဘဲငယ်အတွက် (၁ %)၊ မျိုးဘဲများအတွက် (၂.၅ %)
- Phosphorous သည် ဘဲငယ်အတွက် (၁.၆ %)၊ မျိုးဘဲအတွက် (၁.၈%)

ဘဲများအတွက် လိုအပ်သော အစာအာဟာရ

ဥစားဘဲများအတွက် အာဟာရလိုအပ်ချက်

| စဉ် | အမျိုးအစား (%) | ဘဲငယ်စာ (၀-၄) ပတ် | ဘဲလတ်စာ (၄-၁၆) ပတ် | ဘဲကြီးစာ (၁၆)ပတ်အထက် |
|-----|---------------------|----------------------|-----------------------|-------------------------|
| ၁။ | အသားဓါတ် | ၂၀ | ၁၆ | ၁၈ |
| ၂။ | အမျှင်ဓါတ် | ၇ | ၈ | ၈ |
| ၃။ | စွမ်းအင် (Kcal/ kg) | ၂၆၀၀ | ၂၅၀၀ | ၂၆၀၀ |
| ၄။ | အစိုဓါတ် | ၁၁ | ၁၁ | ၁၁ |
| ၅။ | Calcium | ၁ | ၁ | ၃ |
| ၆။ | Lysine | ၀.၉ | ၀.၆ | ၀.၆၅ |
| ၇။ | Methonine | ၀.၃ | ၀.၂၅ | ၀.၃ |

ဘဲများအတွက် လိုအပ်သော အစာအာဟာရ

အသားတိုးဘဲများအတွက် အာဟာရလိုအပ်ချက်

| စဉ် | အမျိုးအစား (%) | အသားတိုးဘဲငယ်စာ (၀-၃) ပတ် | အသားတိုးဘဲလတ်စာ (၃-၇) ပတ် |
|-----|---------------------|------------------------------|------------------------------|
| ၁။ | အသားဓါတ် | ၂၃ | ၂၀ |
| ၂။ | အမျှင်ဓါတ် | ၆ | ၆ |
| ၃။ | စွမ်းအင် (Kcal/ kg) | ၂၈၀၀ | ၂၉၀၀ |
| ၄။ | အစိုဓါတ် | ၁၁ | ၁၁ |
| ၅။ | Calcium | ၁.၂ | ၁.၂ |
| ၆။ | Lysine | ၁.၂ | ၁.၀ |
| ၇။ | Methonine | ၀.၅ | ၀.၃၅ |

ဘဲများအတွက် လိုအပ်သော အစာအာဟာရ

ဘဲစာစပ်ခြင်း (နမူနာ)

| စဉ် | အမျိုးအစား | ဘဲငယ်စာ | မျိုးဘဲစာ | အသားတိုးဘဲစာ |
|-----|------------------|---------|-----------|--------------|
| ၁။ | ဖွဲနု (%) | ၂၀.၅ | ၂၅.၅ | ၂၃.၅ |
| ၂။ | ဆန်ကွဲ (%) | ၁၅ | ၂၀ | ၂၅ |
| ၃။ | နှမ်းဖတ် (%) | ၁၆ | ၁၂ | ၁၀ |
| ၄။ | ပဲဖတ် (%) | ၉ | ၇ | ၁၀ |
| ၅။ | ပြောင်းဝါ (%) | ၂၃ | ၂၀ | ၂၅ |
| ၆။ | ပုစွန်ဖြုန်း (%) | ၁၅ | ၁၀ | ၅ |
| ၇။ | ခရုခွံ (%) | ၁ | ၅ | ၁ |
| ၈။ | ဆား (%) | ၀.၅ | ၀.၅ | ၀.၅ |
| | စုစုပေါင်း (%) | ၁၀၀ | ၁၀၀ | ၁၀၀ |

ဘဲများအတွက် လိုအပ်သော အစာအာဟာရ

အစာကုန်ကျမှု ပိုမိုစေသည့် အချက်များ

- ကြီးထွားနှုန်းလျင်မြန်စွာတိုးတက်လျှင်
- ဥထုတ်လုပ်မှုမြင့်မားလျှင်
- ပတ်ဝန်းကျင်အပူချိန်နှင့် ထိန်းညှိရလျှင်
- လေစိမ်းတိုက်မှုမှ ခုခံရလျှင်
- စားသုံးသည့်အစာတွင် အမျှင်ဓါတ်များပြားပြီး ကယ်လိုရီဓါတ်နည်းပါးနေလျှင်
- ကိုယ်တွင်းကပ်ပါးကောင်များ များပြားလျှင်
- လှုပ်ရှားသွားလာမှု များလျှင်
- ကြွက်၊ ငှက်၊ ပြင်ပတိရစ္ဆာန်များ ဝင်ရောက်စားသောက်လျှင်
- ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ မြက်၊ ပိုးမွှားကဲ့သို့သော သဘာဝအစာများ လျော့နည်းလျှင်

ဘဲသားပေါက်ထုတ်လုပ်ခြင်း

သဘာဝနည်းဖြင့် ဘဲသားဖောက်ခြင်း

- ဥစားဘဲများသည် ဝပ်၍ သားဖောက်လေ့မရှိသဖြင့် ဝပ်ကြက်မ (သို့) မန်ဒါလီဘဲများဖြင့် သားဖောက်နိုင်သည်။
- ဝပ်တင်းတစ်တင်းလျှင် ဘဲဥ (၁၅)လုံး ထည့်နိုင်သည်။ အလင်းရောင်နည်း၊ လုံခြုံမှုကောင်း၊ နောက်ယုက်မှုမရှိရန် စီစဉ်ရမည်။
- (၂၈)ရက်ကြာပြီးနောက် ဘဲကလေးများကို ကြက်မ(သို့) မန်ဒါလီဘဲမှ (၁)လကြာ ထိန်းကျောင်းပြီး သားခွဲနိုင်သည်။

ဘဲသားပေါက်ထုတ်လုပ်ခြင်း

ခတ်ဘဲသားဖောက်ခြင်း

- စပါးခွံဖြင့် သားဖောက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။
- မျိုးဘဲဥများကို နံနက်နေရောင်ဖြင့် (၃-၅)နာရီခန့်လှမ်းပြီး ချွေးထုတ်ပါ။
- စပါးခွံများကို အပူချိန် (၁၀၇-၁၀၈) °F အပူပေးပြီး ပုဝါဖြင့် ထုတ်ပါ။
- ဝါးနှီးဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော ဥဖောက်ကျင်းများကို ပြင်ဆင်ပါ။
- ဥဖောက်ကျင်းများကို ဥဖောက်စင်ပေါ်တွင် တင်၍ ဥဖောက်ကျင်းများကြားတွင် စပါးခွံများ သိပ်ထည့်ပါ။
- ဥဖောက်ကျင်း၏ အောက်ဆုံးထပ်၌ အပူပေးထားသော စပါးခွံထုပ်ကိုထည့်ပါ။ ပြီးနောက် ဘဲဥများကို စပါးခွံတစ်ထပ် ဘဲဥတစ်ထပ် အလှည့်ကျထည့်ပါ။ ဖောက်စင်ကို စောင်ပါးဖြင့် ဖုံးထားပါ။
- ဘဲဥများကို တစ်နေ့ (၃)ကြိမ် လှည့်ပေးပါ။ ရာသီဥတုအေးပါက စပါးခွံများကို ပြန်၍ အပူပေးပါ။
- (၅)ရက်မြောက်နေ့၌ မျိုးအောင်မအောင် စစ်ဆေးပါ။ ဘဲဥအသစ်များ ထပ်ထည့်နိုင်ပါသည်။
(သန္ဓေအောင်ဥများမှ အပူခတ်ထုတ်လွှတ်ပေးပါသည်။)
- (၁၈) ရက်ကြာလျှင်ပေါက်စင်ပေါ်သို့ ပို့ပါ။ နောက် (၁၀) ရက်ကြာသည့်အခါ ဘဲကလေးများ ပေါက်လာမည်။
- ဘဲဥပေါက်နှုန်း (၇၅ %) ရှိပြီး (၅)ရက်တစ်ကြိမ် ဘဲကလေးများ ထုတ်လုပ်နိုင်ပါသည်။

ဘဲသားပေါက်ထုတ်လုပ်ခြင်း

ဘသာဝနည်းဖြင့်သားဖောက်ခြင်း



ခတ်ဘဲသားဖောက်ခြင်း



ဖောက်စက်ဖြင့်သားဖောက်ခြင်း



ဘဲသားပေါက်ထုတ်လုပ်ခြင်း

ဖောက်စက်ဖြင့် သားဖောက်ခြင်း

- ဘဲသားပေါက်အရေအတွက် များစွာ ရရှိရန်။
- ဝပ်စက်၌ မထည့်မီ မျိုးဘဲဥများကို ကလိုရင်း၊ ရေနွေးတို့ဖြင့် ဆေးပြီး အပူချိန် (၂၃.၉) °C ရှိသော သိုလှောင်ခန်းတွင် ထားရှိရပါသည်။ သနွေသားကြီးထွားမှု ရပ်တံ့စေရန် အောက်ပါအတိုင်း သိုလှောင်နိုင်ပါသည်။
 - (၃) ရက် - (၁၈-၂၀) °C
 - (၃-၇) ရက် - (၁၆-၁၇) °C
 - (၇) ရက်အထက် - (၁၄-၁၆) °C
 - စိုထိုင်းဆ - (၈၀-၈၅) %

ဘဲသားပေါက်ထုတ်လုပ်ခြင်း

ဖောက်စက်ဖြင့် သားဖောက်ခြင်း

- သိုလှောင်ခန်းမှ ထုတ်ပြီး သာမန်အပူချိန်တွင် (၆-၈) ခန့်ထားပြီးမှ ဝပ်စက်အတွင်းသို့ ထည့်သွင်းရပါသည်။
- ဝပ်စက်တွင် (၂၅) ရက်ကြာမြင့်ပါသည်။
- ဝပ်စက်အပူချိန် ၃၇.၅ °C
- စိုထိုင်းဆ ၆၅ %
- သန္ဓေသား အောက်စီဂျင်ရရှိစေရန်အတွက် လေလှည့်ပတ်ခြင်း
- သန္ဓေသား ဥခွံမကပ်ရန်အတွက် ၄၅ ° စောင်း၍ (၁)နာရီ တစ်ကြိမ် လှည့်ခြင်း
- (၇)ရက်နှင့် (၁၈) ရက်မြောက်တို့တွင် သန္ဓေအောင်/မအောင် စစ်ဆေးခြင်း
- (၂၅) ရက်မြောက်တွင် ဖောက်စက်သို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်း

ဘဲသားပေါက်ထုတ်လုပ်ခြင်း

ဖောက်စက်ဖြင့် သားဖောက်ခြင်း

- ဖောက်စက်တွင် (၃) ရက်ကြာမြင့်ပါသည်။
- ဖောက်စက်အပူချိန် ၃၇.၅ °C အောက် လျော့ထားရပါသည်။
- စိုထိုင်းဆ ၆၅ - ၇၅ %
- သန္ဓေသား အောက်စီဂျင်ရရှိစေရန်အတွက် လေလှည့်ပတ်ခြင်း
- ဘန်းလှည့်ခြင်း ဆောင်ရွက်ရန် မလိုပါ
- (၂၈) ရက်ပြည့်ပြီးပါက ဘဲပေါက်များကို အထီး၊ အမ ခွဲခြားဆောင်ရွက်ပြီး ဖြန့်ဖြူးနိုင်

ဘဲသားပေါက်ထုတ်လုပ်ခြင်း

ဘဲဥဖောက်စက် အမျိုးမျိုး



ဘဲများတွင် ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါများ

| (က) ဘဲများတွင် ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါများ | | | | | | | | |
|---|------------|------------------------------------|--|-----------------------------|---|----------------------------------|---|----------------------------|
| စဉ် | အမျိုးအစား | ရောဂါအမည် | ပိုးအမည် | ဖြစ်ပွားသည့်အသက်အရွယ် | လက္ခဏာ | ကူးစက်ပုံ | ကာကွယ်ဆေး | ကုသဆေး |
| ၁ | Virus | Duck virus hepatitis | Hepatitis virus Type I | ဘဲငယ် | ခြေအကြောဆွဲ၊ ခေါင်းနောက်လန်သော | ပါးစပ်နှင့် နှာခေါင်းမှတစ်ဆင့် | ရှိ၊ Breeder duck နှင့် ဘဲငယ် (DOD) | yolk antibody |
| ၂ | Virus | Duck virus enteritis (Duck Plague) | Harpes virus | အရွယ်အားလုံး (အကြီးပိုဖြစ်) | အားအင်ချိနဲ့၊ မှိုင်း၊ အလင်းကြောက်၊ သွေးဝမ်းလျှော | ပါးစပ်မှတစ်ဆင့် | ရှိ၊ ဘဲငယ် အသက် (၂)ပတ်၊ ဘဲကြီး (၁)နှစ် တစ်ကြိမ် | မရှိ |
| ၃ | Virus | Avian Influenza | Influenza virus | carrier အနေဖြင့် ရှိတတ် | နှားစေး၊ နှာရည်ကျ | ပါးစပ်၊ နှာခေါင်းမှတစ်ဆင့် | မရှိ | မရှိ |
| ၄ | Bacteria | Riemerella anatipestifer | Riemerella anatipestifer | ဘဲငယ် (၁-၁၀) ပတ်သား | အားအင်ချိနဲ့၊ ယိမ်းယိုင်း၊ လည်ပင်းခေါက်၊ | နှာခေါင်း၊ အရေပြားဒဏ်ရာမှတစ်ဆင့် | ရှိ ဘဲငယ် (DOD) | antibiotic (gram negative) |
| ၅ | Bacteria | Fowl Cholera | Pasteuralla multocida | ဘဲကြီး (၆)ပတ်သား အထက် | အစာမစား၊ ချွဲကျ၊ ဝမ်းသွား | ပါးစပ်မှ တစ်ဆင့် | ရှိ၊ အသက် (၆ ပတ်) | antibiotic (gram negative) |
| ၆ | Bacteria | Collibacillosis | Escherichia coli | ဥနှင့် ဘဲငယ် | ပေါက်နှုန်းကျ၊ သန္ဓေသားသေ၊ ချက်ယောင် | ပါးစပ်မှ တစ်ဆင့် | ရှိ ဘဲငယ် (၂-၃ပတ်) ဘဲကြီး (၃)လ တစ်ကြိမ် | antibiotic (gram negative) |
| ၇ | Bacteria | Salmonella (paratyphoid) | Salmonella enteritidis Salmonella typhimurium | ဥနှင့် ဘဲငယ် | အားအင်ချိနဲ့၊ ဝမ်းလျှော၊ ရေဓာတ်ခန်းခြောက် | ပါးစပ်မှ တစ်ဆင့် | ရှိ၊ ဘဲငယ် (DOD) | antibiotic (gram negative) |
| ၈ | Fungus | Aspergillosis | Aspergillus fumigatus | ဥနှင့် ဘဲငယ် | ပေါက်နှုန်းကျ၊ သေနှုန်းမြင့် | ထိတွေ့ခြင်း၊ နှာခေါင်းမှ တစ်ဆင့် | မရှိ | မရှိ |
| ၉ | Fungus | Aflatoxins | Aspergillus flavus Aspergillus parasiticus | အရွယ်အားလုံး | ကိုယ်အလေးချိန်ကျ၊ သေနှုန်းမြင့် | ပါးစပ်မှ တစ်ဆင့် | မရှိ | မရှိ |

ဘဲများတွင် ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါများ

➤ (၁) ဘဲဝမ်းကျရောဂါ (Fowl Cholera)

- *Pasteuralla multocida* (gram-negative) ဘက်တီးရီးယာပိုးကြောင့်ဖြစ်သည်။
- ခြံနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် မသန့်ရှင်းမှုကြောင့် ဖြစ်သည်။
- အစာနှင့် ရေမှ တဆင့် ကူးစက်သည်။ ရုတ်တရက်ဖြစ်ပါက သေနှုန်းမြင့်တတ်သည်။ ဘဲကြီးများတွင် ပို၍ ဖြစ်တတ်သည်။
- အစာစားနှုန်းကျ၊ အသက်ရှူကြပ်၊ နှာရည်ယို၊ ဝမ်းသွား၊ မျက်စိနှင့် အမောက်ယောင်၊ အမွှေးဆောင်း။
- နှလုံးကြွက်သား၊ အသည်း၊ သရက်ရွက်၊ အူအမှေးများနှင့် ဝမ်းဗိုက်အဆီပေါ်၌ သွေးကွက်၊ သွေးစက်များတွေ့ရ။
- တောရိုင်းငှက်၊ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်နှင့် ကြွက်များသည် ရောဂါလက်ခံထားနိုင်သဖြင့် ဘဲခြံအတွင်း ဝင်ရောက်မှုမရှိရန် ကာကွယ်ရမည်။
- သာမန်ပိုးသတ်ဆေးများ၊ နေရောင်ခြည်နှင့် အပူဒဏ်သည် ရောဂါပိုးကို သေစေနိုင်သည်။

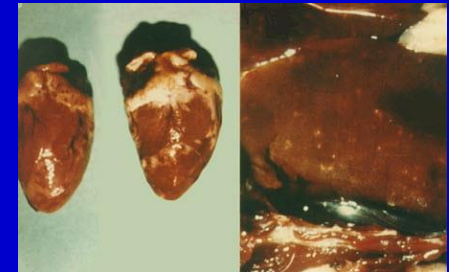
ဘဲများတွင် ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါများ

➤ (၁) ဘဲဝမ်းကျရောဂါ (Avian Cholera)

- Streptomycin ဖြင့် ကုသခြင်းဖြင့် သေနှုန်းကို လျှော့ချနိုင်သော်လည်း ရောဂါပိုး အမြစ်ပြတ်အောင် မဆောင်ရွက်နိုင်ပါ။
- ကောင်ရေလျှော့ချခြင်း၊ ရောဂါဖြစ်တိရစ္ဆာန်အား ဖယ်ရှားခြင်း၊ ဆေးကြောခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးဖြန်းခြင်း၊ ခြံနှင့် ခြံသုံးပစ္စည်းများကို (၂)ပတ်ကျော်မှသာ အသုံးပြုခြင်းများ ဆောင်ရွက်ရမည်။
- ကာကွယ်ဆေး (၆)ပတ်သားမှစ၍ (၆)လ တစ်ကြိမ်ထိုးနှံနိုင်သည်။ တောင်ပံခြစ်ဆေးအဖြစ် ထုတ်လုပ်သည်။



အသည်း



နှလုံး



အဆုတ်

ဘဲများတွင် ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါများ

➤ (၂) ဘဲပုလိပ်ရောဂါ (Duck virus Enteritis)

- Harpes virus ပိုးကြောင့်ဖြစ်သည်။
- အစာနှင့် ရေမှတစ်ဆင့် ကူးစက်သည်။
- အသက်အရွယ်မရွေးဖြစ်တတ်သည်။ သေနှုန်း (၅-၁၀၀)%
- ပိုးပျိုးရက် (၃-၇) ရက်
- အားအင်ချိနဲ့၊ မရပ်နိုင်၊ မှိုင်း၊ အလင်းကြောက်၊ နှာရည်ကျ၊ ရေငတ်၊ သွေးဝမ်းသွား။
- အူအမှေးပါများ ညှိမ့်ပျက်စီး၊ သွေးကြောများ ပေါက်၊ အစာခြေလမ်းကြောင်းတစ်လျှောက်ရှိ အမှေးပါများပျက်စီး၊ ကိုယ်တွင်းအင်္ဂါများ သွေးယို
- ကုသဆေးမရှိ။
- ကောင်ရေလျှော့ချခြင်း၊ ရောဂါဖြစ်တိရစ္ဆာန်အား ဖယ်ရှားခြင်း၊ ဆေးကြောခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးဖြန်းခြင်း



ဘဲများတွင် ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါများ

➤ (၂) ဘဲပုလိပ်ရောဂါ (Duck virus Enteritis)

- ကာကွယ်ထိုးခြင်း၊ အားဖျော့ထားသော ပိုးအရှင်ကာကွယ်ဆေး (၀.၅) ml ကို ဘဲငယ်အသက် (၂)ပတ်သားစ၍ (အရေပြားအောက်/အသားဆေး)ထိုးရန်
- မျိုးဘဲများအား တစ်နှစ် (၁)ကြိမ်ထိုးရန်



အူ



အူ



အစာရေမြို



အသည်း

ဘဲများတွင် ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါများ

- (၃) ဘဲဗိုင်းရပ်စ်အသဲရောင်ရောဂါ (Duck Virus Hepatitis)
 - Hepatitis virus ပိုးကြောင့်ဖြစ်သည်။
 - အစာနှင့် ရေမှ တဆင့် ကူးစက်သည်။
 - ဘဲငယ်များတွင် ဖြစ်လေ့ရှိသည်။ အသက်(၇)ပတ်ကျော်ပါက ရောဂါဝင်သော်လည်း လက္ခဏာမပြတော့။
 - သေနှုန်း Type-1 (၉၅)% ၊ Type-2 (၃၀)% အောက်
 - ပိုးပျိုးရက် (၁၈-၄၈) နာရီ
 - မရပ်နိုင်၊ အကြောဆွဲ၊ ခေါင်းနောက်လန်၊ မိနစ်ပိုင်းအတွင်းသေ
 - အသည်းကြီးပြီး သွေးစက်များတွေ့ရ၊ ကျောက်ကပ်ကြီးပြီး သွေးကြောများ တင်းနေ၊ သရက်ရွက်ကြီးပြီး သွေးစွန်းနေ။



အသည်း

ဘဲများတွင် ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါများ

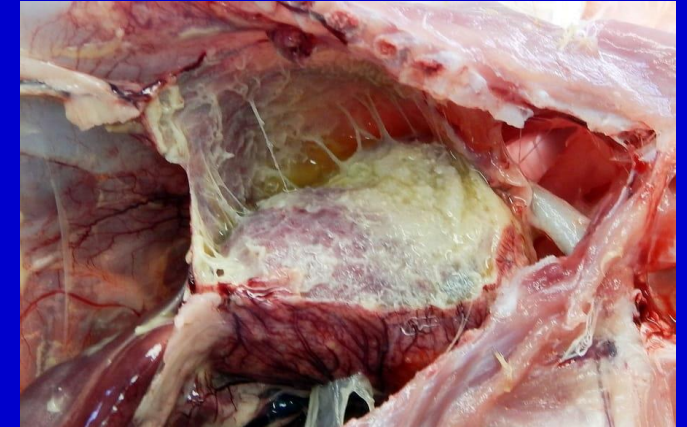
➤ (၃) ဘဲဗိုင်းရပ်စ်အသဲရောင်ရောဂါ (Duck virus Hepatitis)

- ကုသဆေးမရှိ။ ဇီဝလုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံရန် လိုအပ်။
- ကောင်ရေလျော့ချခြင်း၊ ရောဂါဖြစ်တိရစ္ဆာန်အား ဖယ်ရှားခြင်း၊ ဆေးကြောခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးဖြန်းခြင်း
- ကြွက်သည် ဗိုင်းရပ်စ်ပိုး လက်ခံကောင်။
- မိဘထံမှ ခုခံအားရရှိရန်အတွက် မျိုးဘဲများကို ပိုးအရှင်ကာကွယ်ဆေးကို အရေပြားအောက် (လည်ပင်းနေရာ)တွင် ဘဲအသက် (၁၆-၂၀-၂၄) ပတ်တို့တွင် ထိုးနှံပြီး ဥထုတ်လုပ် သည့်ကာလ တစ်လျှောက် (၃)လတစ်ကြိမ် ထိုးနှံရန် ဖြစ်ပါသည်။
- DOD ကို အရေပြားအောက်/ ခြေထောက်ရေယက်တွင် ထိုးပါက (၃-၄)ရက်အတွင်း ခုခံအားရရှိပါသည်။

ဘဲများတွင် ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါများ

(၄) *Riemerella anatipestifer*

- *Riemerella anatipestifer* (gram-negative) ဘက်တီးရီးယား ပိုးကြောင့်ဖြစ်သည်။
- အသက်ရှူလမ်းကြောင်းနှင့် အရေပြားဒဏ်ရာများမှ တစ်ဆင့်ကူးစက်။
- ဘဲငယ်များတွင် ဖြစ်လေ့ရှိသည်။ ဘဲကြီးများတွင် ဖြစ်ခဲသည်။
- သေနှုန်း (၂-၅၀)%
- ပိုးပျိုးရက် (၂-၅) ရက်
- နှာရည်ကျ၊ ဝမ်းလျှော (အစိမ်းရောင်)၊ အားအင်ချိနဲ့၊ ယိမ်းယိုင်၊ လည်ပင်းခေါက်၊ နှလုံး
- နှလုံးယောင်၊ နှလုံး၊ အသည်းနှင့် အဆုတ်တို့တွင် Fibrinous Exudate များတွေ့ရ
- Pen+strep ထိုးဆေး၊ Enrofloxacin ရေဖျော်ဆေး တိုက်ကျွေးနိုင်။
- Live vaccine spray (DOD)၊ Autogenous vaccine (၁)ပတ်ခွာပြီး (၂)ကြိမ်ထိုးရန်။



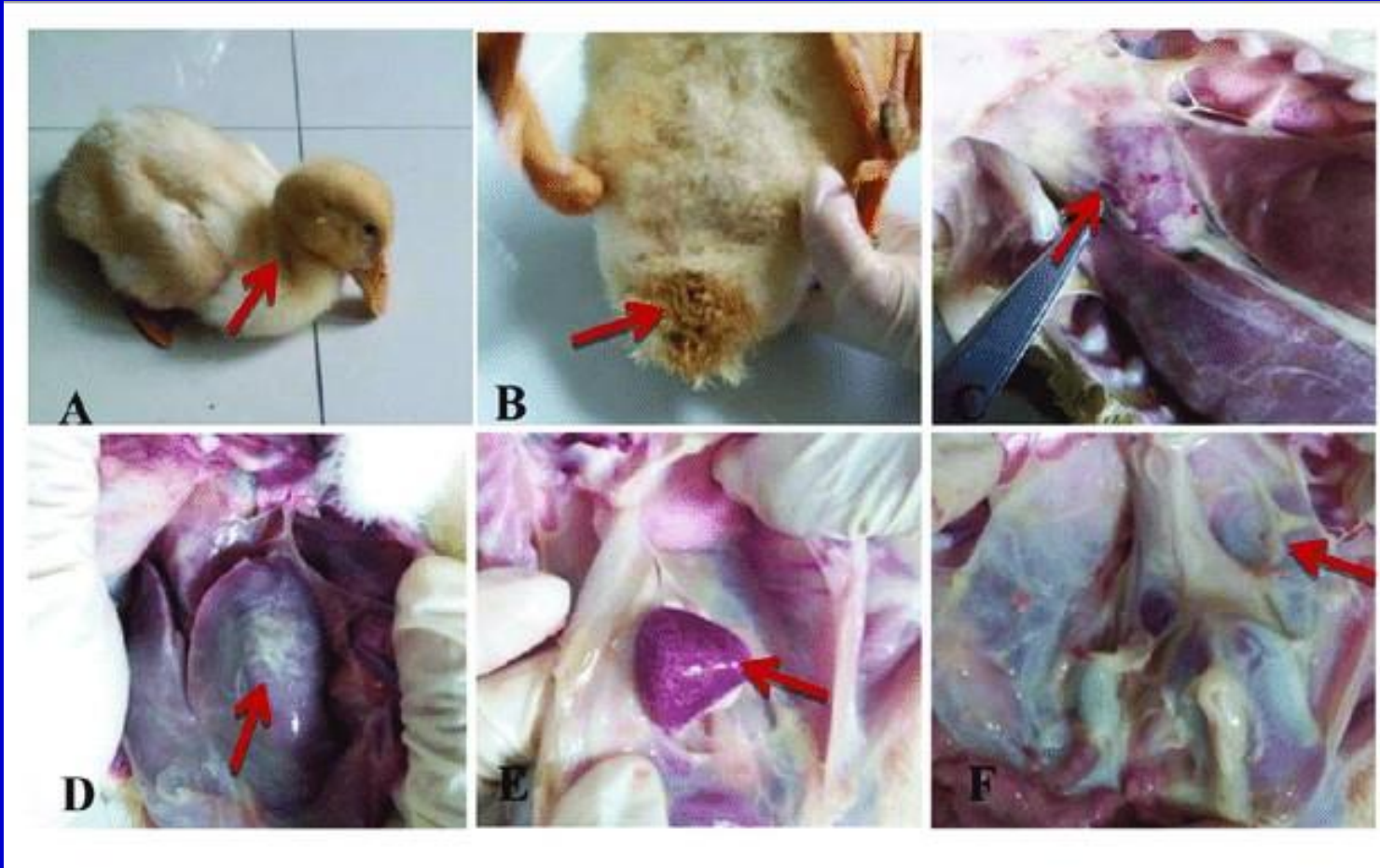
ဘဲများတွင် ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါများ

(၅) Colibacillosis (Escherichia coli)

- Escherichia coli (gram-negative) ဘက်တီးရီးယား ပိုးကြောင့်ဖြစ်သည်။
- ပတ်ဝန်းကျင်တွင်ရှိနေပြီး နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်တွင်းရောက်ရှိနိုင်၍ ခုခံအားကျဆင်းသည့်အခါ ရောဂါဖြစ်စေသောပိုးများ ပွားများပြီး ရောဂါဖြစ်ပွားလေ့ရှိသည်။
- ဘဲငယ်များတွင် ရောဂါပြင်းထန်ပြီး septicemia ဖြင့်သေဆုံးလေ့ရှိသည်။
- ပိုးပျိုးရက် (၃-၅) ရက်
- ဥနှုန်းကျ၊ ဥပေါက်နှုန်းကျ၊ သန္ဓေသားသေ၊ ချက်ယောင်၊
- အဆုတ်၊ နှလုံး၊ အသည်းများယောင်၊ ကိုယ်တွင်း၌ အရည်များတွေ့ရ
- Tetracycline, Streptomycin ဆေးများဖြင့် ကုသနိုင်။
- ကာကွယ်ဆေး (၂)ကြိမ်ကို ဘဲငယ်(၂)ပတ်သားနှင့် (၃)ပတ်သား၊ မျိုးဘဲ (၃)လ တစ်ကြိမ် ထိုးရမည်။

ဘဲများတွင် ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါများ

(၅) Colibacillosis (Escherichia coli)



(A) ရောဂါဖြစ်နေသည့် ဘဲကလေး (B) စအို (C) နှလုံးမျက်နှာပြင် (D) အသည်းမျက်နှာပြင် (E) သရက်ရွက် (F) ကိုယ်တွင်းနံရံ

ဘဲများတွင် ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါများ

(ခ) ဆေးဝါးနှင့် ကာကွယ်ဆေး အစီအစဉ်

| အသက် | ဆေးဝါးအမျိုးအစား | နည်းစနစ် | မှတ်ချက် |
|-------------|---|-------------------------------|---|
| (၁-၇) ရက် | ပဋိဇီဝဆေး/ဆာလဖာ (ကြိုတင်တိုက်ကျွေးခြင်း) | သောက်ရေ | ဘက်တီးရီးယားရောဂါများအား ကြိုတင် ကာကွယ်ရန် |
| (၈-၁၄) ရက် | ပဋိဇီဝဆေးနှင့် အားဆေး | သောက်ရေ | ဘဲငယ်များအား ဘက်တီးရီးယားရောဂါ ခုခံနိုင်စွမ်း မြှင့်တင်ရန် |
| (၂၁-၂၈) ရက် | ဗိုက်တာမင် အားဆေး | သောက်ရေ | ဘဲငယ်များအား ကိုယ်ခံစွမ်းအား မြှင့်တင်ရန် |
| (၂) လ | ပဋိဇီဝဆေးနှင့် အားဆေး | သောက်ရေ | ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် ဖိစီးမှုအခြေအနေတွင် တိုက်ကျွေးခြင်း |
| (၄) လ | ဝမ်းကျရောဂါကာကွယ်ဆေး | အရေပြားအောက် / အသားထိုးဆေး | ကာကွယ်ဆေးမပေးမီနှင့် ပေးပြီး (၃)ရက်တွင် ဗိုက်တာမင် အားဆေး တိုက်ကျွေးရမည်။ |
| ဥပေကာလ | ပဋိဇီဝဆေးနှင့် အားဆေး | သောက်ရေ | လိုအပ်သောအချိန်တွင်ပေးရန် |

ဇီဝလုံခြုံရေး ဆောင်ရွက်ခြင်း

- မျိုးခြံနှင့် ဥဖောက်စက်လုပ်ငန်းသည် ရေရှည် (long Term) ဆောင်ရွက်ရသည့် လုပ်ငန်းမျိုးဖြစ်သဖြင့် ဇီဝလုံခြုံမှု အထူးကောင်းမွန်ရန် လိုအပ်ပါသည်။
 - ခြံတည်နေရာ (လမ်း၊ အခြားခြံ၊ သားသတ်ရုံ၊ တိရစ္ဆာန်အရှင်ဈေး၊ တိရစ္ဆာန်ရုံ)
 - ခြံပုံစံ (အဆောက်အဦပုံစံ၊ ခြံစည်းရိုး၊ ရေစီးရေလာ၊ ဝင်ပေါက်ပိုးသတ်သန့်စင်ခန်း)
 - စီမံခန့်ခွဲမှု (ဝန်ထမ်းသီးသန့်ထားခြင်း၊ ရေချိုးသန့်စင်ခြင်း၊ အဝတ်အစားလဲခြင်း၊ လက်ဆေးခြင်း)
- မျိုးခြံနှင့် ဥဖောက်စက်တို့တွင် တာဝန်ပေးမည့် ဝန်ထမ်းများအား ဇီဝလုံခြုံမှုဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သင်တန်းများပို့ချခြင်း၊ မျိုးခြံနှင့် ဥဖောက်စက်တို့တွင် ကျွမ်းကျင်ဝန်ထမ်းများအား သီးသန့်တာဝန်ပေးရမည်။

ဇီဝလုံခြုံရေး ဆောင်ရွက်ခြင်း

- ခြံစည်းရိုးခတ်ခြင်း၊ လုံခြုံအောင် ပိတ်ထားခြင်း၊ မသက်ဆိုင်သူများနှင့် ယာဉ်များ ခြံတွင်းသို့ မဝင်ရောက်စေခြင်း
- ခြံတွင်းသို့ ဝင်ပါက ပိုးသတ်ဆေးကန် ဖြတ်ပြီး ပိုးသတ်ပြီးမှ ဝင်ခြင်း
- ခြံတွင်း သီးခြားဖိနပ် ထားရှိခြင်း
- ခြံအတွင်းသို့ ခွေး၊ ကြောင်၊ ငှက်၊ ကြွက်နှင့် မြွေများ မဝင်ရောက်နိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း
- ခြံအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများနှင့် ခြံလုပ်သားများအား သီးသန့်ထားရှိခြင်း
- ခြံတွင်းသို့ အသက်တူ တိရစ္ဆာန်များသာ မွေးမြူခြင်းနှင့် အရွယ်မတူသော၊ မကျန်းမာသော တိရစ္ဆာန်များကို သီးခြား ခွဲထားခြင်း
- ခြံများကို စစ်ဆေးသည့်အခါ အသက်အငယ်ဆုံးခြံမှ စ၍ စစ်ဆေးခြင်း
- All in, All Out စနစ်ကျင့်သုံးခြင်း

ဇီဝလုံခြုံရေး ဆောင်ရွက်ခြင်း

- တိရစ္ဆာန်တစ်သုတ်ထုတ်ပြီးတိုင်း ခြံတွင်း/ပြင်နှင့် ခြံအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများအားလုံး ဆေးကြောသန့်စင်ပိုးသတ်ခြင်း၊ အနည်းဆုံး (၂)ပတ် နားခြင်း၊
- တိရစ္ဆာန်အသေများကို ပိုးသတ်ဆေးလောင်း၍ အမြန်ဆုံးမီးရှို့ခြင်း၊ မြေမြှုပ်ခြင်း
- တိရစ္ဆာန်အညစ်အကြေးများကို ပုံမှန်ရှင်းလင်းခြင်း၊ ခြံ၊ လူနေအိမ်နှင့်ဝေးသောနေရာတွင် ကျင်းတူး၍ ထည့်ခြင်း

ဘဲမွေးမြူရာတွင် သတိပြုရမည့်အချက်များ

- အချို့သောဘဲများသည် ထိန်းကျောင်းသောလူကို အလိုလိုနေရင်း ကြောက်တတ်ခြင်း
- ဘဲသည် ရေကြိုက်သော တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သည်။ ဘဲ၏ မစင်တွင် ရေငွေ့ဓာတ် ၉၀ % ပါခြင်း၊ မျက်ရည်ယိုဂလင်း (Lacrimal duct) မရှိသဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်အပူချိန်ထိန်းညှိရန်နှင့် မျက်စိဆေးရန်လိုအပ်ခြင်းတို့ကြောင့် ခေါင်းဆေးကန် မရှိမဖြစ်လိုအပ်ပါသည်။
- ဘဲများသည် လျှပ်စစ်ဓာတ်မီးအလင်းရောင်နှင့် လ၏ အလင်းရောင်များကို ကြောက်လန့်တတ်သည်။
- ဘဲများသည် လွတ်လပ်စွာနေလိုသဖြင့် နေရာကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။
- စပါး+ ဘဲ၊ ငါး+ ဘဲ ပေါင်းစပ်မွေးမြူပါက ပိုမိုအကျိုးဖြစ်ထွန်းပါသည်။

ဘဲသားပေါက် ဝယ်ယူရရှိနိုင်ကြောင်း မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာတွင် ကြော်ငြာစာထည့်သွားထားရှိမှု မှတ်တမ်းဓာတ်ပုံ

၂၆

ကြော်ငြာ

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာန
ဘဲသားပေါက်များ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ကြောင်း အသိပေးခြင်း

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ မွေးမြူရေးနှင့်
ကုသရေးဦးစီးဌာနပိုင် ဘဲမွေးမြူရေးခြံများမှ နိုင်ငံခြားဘဲမျိုးများဖြစ်သည့်
ဥစားဘဲ (ကာကီကင်ဘယ်လ်)၊ အသားတိုးဘဲ(ချယ်ရီဘယ်ရီ) ဘဲပေါက် Day
Old Duck (DOD) များကို သက်သာသော ဈေးနှုန်းဖြင့် ဖြန့်ဖြူးရောင်းချသွား
မည်ဖြစ်ရာ မွေးမြူလိုသူများ/ အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် (၁)လကြိုတင်မှာယူ
နိုင်ပါကြောင်း အသိပေးအပ်ပါသည်။

ဆက်သွယ်ရန်
ဒေါ်သီတာဝေ (ခြံတာဝန်ခံ၊ ရွာသာကြီးဘဲမွေးမြူရေးခြံ)
ဖုန်း-၀၉-၇၉၆၉၃၄၁၉၅
ဒေါက်တာသိန်းဇော် (ခြံတာဝန်ခံ၊ ဘုရားကြီးဘဲမွေးမြူရေးခြံ)
ဖုန်း-၀၉-၄၃၀၄၃၁၅၂

ဥစားဘဲ(၂၀၀၀)ကောင် မွေးမြူခြင်းအတွက် ခန့်မှန်း တွက်ချက်မှု

| သက် တမ်း (လ) | စာရင်းပွင့် (ကောင်ရေ) | သေ (ကောင်ရေ) | စာရင်းပိတ် (ကောင်ရေ) | ဘဲဥနှုန်း (%) | ဘဲဥ (လုံး) | စားနှုန်း (ကျပ်သား) | အစာ (ပိဿာ) | တစ်ပိဿာ ဈေးနှုန်း (ကျပ်) | အစာ သင့်ငွေ (ကျပ်) |
|-------------------|-----------------------|--------------|----------------------|---------------|------------------|---------------------|----------------|--------------------------|--------------------|
| ၁ | ၂,၀၀၀ | ၂၀ | ၁,၉၈၀ | | | ၄ | ၂,၄၀၀ | ၁,၉၀၀ | ၄,၅၆၀,၀၀၀ |
| ၂ | ၁,၉၈၀ | ၂၀ | ၁,၉၆၀ | | | ၄ | ၂,၃၇၆ | ၁,၉၀၀ | ၄,၅၁၄,၄၀၀ |
| ၃ | ၁,၉၆၀ | ၁၀ | ၁,၉၅၀ | | | ၅ | ၂,၃၄၀ | ၁,၉၀၀ | ၅,၅၈၆,၀၀၀ |
| ၄ | ၁,၉၅၀ | ၁၀ | ၁,၉၄၀ | | | ၆ | ၂,၃၀၀ | ၁,၉၀၀ | ၆,၆၆၉,၀၀၀ |
| ၅ | ၁,၉၄၀ | ၁၀ | ၁,၉၃၀ | ၃၀ | ၁၇,၃၇၀ | ၇ | ၄,၀၇၄ | ၁,၉၀၀ | ၇,၇၄၀,၆၀၀ |
| ၆ | ၁,၉၃၀ | ၁၀ | ၁,၉၂၀ | ၄၀ | ၂၃,၀၄၀ | ၈ | ၄,၆၃၂ | ၁,၉၀၀ | ၈,၈၀၀,၈၀၀ |
| ၇ | ၁,၉၂၀ | ၁၀ | ၁,၉၁၀ | ၆၀ | ၃၄,၃၈၀ | ၉ | ၅,၁၈၄ | ၁,၉၀၀ | ၉,၈၄၉,၆၀၀ |
| ၈ | ၁,၉၁၀ | ၁၀ | ၁,၉၀၀ | ၇၀ | ၃၉,၉၀၀ | ၉ | ၅,၁၅၇ | ၁,၉၀၀ | ၉,၇၉၈,၃၀၀ |
| ၉ | ၁,၉၀၀ | ၁၀ | ၁,၈၉၀ | ၇၀ | ၃၉,၆၉၀ | ၉ | ၅,၁၃၀ | ၁,၉၀၀ | ၉,၇၄၇,၀၀၀ |
| ၁၀ | ၁,၈၉၀ | ၁၀ | ၁,၈၈၀ | ၇၅ | ၄၂,၃၀၀ | ၉ | ၅,၁၀၃ | ၁,၉၀၀ | ၉,၆၉၅,၇၀၀ |
| ၁၁ | ၁,၈၈၀ | ၁၀ | ၁,၈၇၀ | ၇၅ | ၄၂,၀၇၅ | ၉ | ၅,၀၇၆ | ၁,၉၀၀ | ၉,၆၄၄,၄၀၀ |
| ၁၂ | ၁,၈၇၀ | ၁၀ | ၁,၈၆၀ | ၇၅ | ၄၁,၈၅၀ | ၉ | ၅,၀၄၉ | ၁,၉၀၀ | ၉,၅၉၃,၁၀၀ |
| ၁၃ | ၁,၈၆၀ | ၁၀ | ၁,၈၅၀ | ၇၅ | ၄၁,၆၂၅ | ၉ | ၅,၀၂၂ | ၁,၉၀၀ | ၉,၅၄၁,၈၀၀ |
| ၁၄ | ၁,၈၅၀ | ၁၀ | ၁,၈၄၀ | ၇၅ | ၄၁,၄၀၀ | ၉ | ၄,၉၉၅ | ၁,၉၀၀ | ၉,၄၉၀,၅၀၀ |
| ၁၅ | ၁,၈၄၀ | ၁၀ | ၁,၈၃၀ | ၇၅ | ၄၁,၁၇၅ | ၉ | ၄,၉၆၈ | ၁,၉၀၀ | ၉,၄၃၉,၂၀၀ |
| ၁၆ | ၁,၈၃၀ | ၁၀ | ၁,၈၂၀ | ၇၀ | ၃၈,၂၂၀ | ၉ | ၄,၉၄၁ | ၁,၉၀၀ | ၉,၃၈၇,၉၀၀ |
| ၁၇ | ၁,၈၂၀ | ၁၀ | ၁,၈၁၀ | ၇၀ | ၃၈,၀၁၀ | ၉ | ၄,၉၁၄ | ၁,၉၀၀ | ၉,၃၃၆,၆၀၀ |
| ၁၈ | ၁,၈၁၀ | ၁၀ | ၁,၈၀၀ | ၇၅ | ၄၀,၅၀၀ | ၉ | ၄,၈၈၇ | ၁,၉၀၀ | ၉,၂၈၅,၃၀၀ |
| ၁၉ | ၁,၈၀၀ | ၁၀ | ၁,၇၉၀ | ၇၅ | ၄၀,၂၇၅ | ၉ | ၄,၈၆၀ | ၁,၉၀၀ | ၉,၂၃၄,၀၀၀ |
| ၂၀ | ၁,၇၉၀ | ၁၀ | ၁,၇၈၀ | ၇၅ | ၄၀,၀၅၀ | ၉ | ၄,၈၃၃ | ၁,၉၀၀ | ၉,၁၈၂,၇၀၀ |
| ၂၁ | ၁,၇၈၀ | ၁၀ | ၁,၇၇၀ | ၇၅ | ၃၉,၈၂၅ | ၉ | ၄,၈၀၆ | ၁,၉၀၀ | ၉,၁၃၁,၄၀၀ |
| ၂၂ | ၁,၇၇၀ | ၁၀ | ၁,၇၆၀ | ၇၅ | ၃၉,၆၀၀ | ၉ | ၄,၇၇၉ | ၁,၉၀၀ | ၉,၀၈၀,၁၀၀ |
| ၂၃ | ၁,၇၆၀ | ၁၀ | ၁,၇၅၀ | ၇၅ | ၃၉,၃၇၅ | ၉ | ၄,၇၅၂ | ၁,၉၀၀ | ၉,၀၂၈,၈၀၀ |
| ၂၄ | ၁,၇၅၀ | ၁၀ | ၁,၇၄၀ | ၇၅ | ၃၉,၁၅၀ | ၉ | ၄,၇၂၅ | ၁,၉၀၀ | ၈,၉၇၇,၅၀၀ |
| ၂၅ | ၁,၇၄၀ | ၁၀ | ၁,၇၃၀ | ၇၅ | ၃၈,၉၂၅ | ၉ | ၄,၆၉၈ | ၁,၉၀၀ | ၈,၉၂၆,၂၀၀ |
| ၂၆ | ၁,၇၃၀ | ၁၀ | ၁,၇၂၀ | ၇၀ | ၃၆,၁၂၀ | ၉ | ၄,၆၇၁ | ၁,၉၀၀ | ၈,၈၇၄,၉၀၀ |
| ၂၇ | ၁,၇၂၀ | ၁၀ | ၁,၇၁၀ | ၇၀ | ၃၅,၉၁၀ | ၉ | ၄,၆၄၄ | ၁,၉၀၀ | ၈,၈၂၃,၆၀၀ |
| ၂၈ | ၁,၇၁၀ | ၁၀ | ၁,၇၀၀ | ၇၅ | ၃၅,၆၈၅ | ၉ | ၄,၆၁၇ | ၁,၉၀၀ | ၈,၇၇၂,၃၀၀ |
| ၂၉ | ၁,၇၀၀ | ၁၀ | ၁,၆၉၀ | ၇၅ | ၃၅,၄၆၀ | ၉ | ၄,၅၉၀ | ၁,၉၀၀ | ၈,၇၂၁,၀၀၀ |
| ၃၀ | ၁,၆၉၀ | ၁၀ | ၁,၆၈၀ | ၇၅ | ၃၅,၂၃၅ | ၉ | ၄,၅၆၃ | ၁,၉၀၀ | ၈,၆၆၉,၇၀၀ |
| ၃၁ | ၁,၆၈၀ | ၁၀ | ၁,၆၇၀ | ၇၅ | ၃၅,၀၁၀ | ၉ | ၄,၅၃၆ | ၁,၉၀၀ | ၈,၆၁၈,၄၀၀ |
| ၃၂ | ၁,၆၇၀ | ၁၀ | ၁,၆၆၀ | ၇၅ | ၃၄,၇၈၅ | ၉ | ၄,၅၀၉ | ၁,၉၀၀ | ၈,၅၆၇,၁၀၀ |
| ၃၃ | ၁,၆၆၀ | ၁၀ | ၁,၆၅၀ | ၇၅ | ၃၄,၅၆၀ | ၉ | ၄,၄၈၂ | ၁,၉၀၀ | ၈,၅၁၅,၈၀၀ |
| ၃၄ | ၁,၆၅၀ | ၁၀ | ၁,၆၄၀ | ၇၀ | ၃၄,၃၄၀ | ၉ | ၄,၄၅၅ | ၁,၉၀၀ | ၈,၄၆၄,၅၀၀ |
| ၃၅ | ၁,၆၄၀ | ၂၀ | ၁,၆၂၀ | ၇၀ | ၃၄,၀၂၀ | ၉ | ၄,၄၂၈ | ၁,၉၀၀ | ၈,၄၁၃,၂၀၀ |
| ၃၆ | ၁,၆၂၀ | ၂၀ | ၁,၆၀၀ | ၇၀ | ၃၃,၆၀၀ | ၉ | ၄,၃၇၄ | ၁,၉၀၀ | ၈,၃၆၁,၆၀၀ |
| စုစုပေါင်း | | ၄၀၀ | ၁,၆၀၀ | ၇၁ | ၁,၁၉၈,၉၅၀ | ၈.၄ | ၁၆၃,၆၈၀ | ၁,၉၀၀ | ၃၁၀,၉၉၂,၀၀၀ |

ဥစားဘဲ(၂၀၀၀)ကောင်အတွက် မွေးမြူခြင်းအတွက် ကုန်ကျစရိတ်နှင့် ဝင်ငွေ (ခန့်မှန်း)

| | | | | | | ကျပ်ဂဏန်းရိုးရိုး |
|-----|--------------------------------|-----------|-----------|---------|--------------------|-------------------|
| စဉ် | အမျိုးအမည် | ရေတွက်ပုံ | အရေအတွက် | နှုန်း | တန်ဖိုး | မှတ်ချက် |
| ၁ | ဘဲပေါက်ဝယ်ယူခြင်း | ကောင် | ၂,၀၀၀ | ၁,၃၀၀ | ၂,၆၀၀,၀၀၀ | |
| ၂ | အစာဖိုးကုန်ကျစရိတ် | ပိဿာ | ၁၆၃,၆၈၀ | ၁,၉၀၀ | ၃၁၀,၉၂၂,၀၀၀ | |
| ၃ | ဆေးဖိုးကုန်ကျစရိတ် | | | | ၇,၅၄၀,၀၀၀ | |
| ၄ | လုပ်ငန်းသုံးပစ္စည်းကုန်ကျစရိတ် | | | | ၉,၅၀၀,၀၀၀ | |
| ၅ | အလုပ်သမားခ | ဦး | ၂ | ၁၅၀,၀၀၀ | ၁၀,၈၀၀,၀၀၀ | (၃၆) လ |
| | စုစုပေါင်းကုန်ကျစရိတ် | | | | ၃၄၁,၄၃၂,၀၀၀ | |
| ၆ | ဘဲဥရရှိမှု | လုံး | ၁,၁၉၈,၉၅၀ | ၃၀၀ | ၃၅၉,၆၈၅,၀၀၀ | |
| ၇ | ဥတုန်းဘဲရောင်းရငွေ | ကောင် | ၁,၆၀၀ | ၃၀၀၀ | ၄,၈၀၀,၀၀၀ | |
| | စုစုပေါင်းဝင်ငွေရရှိမှု | | | | ၃၆၄,၄၈၅,၀၀၀ | |
| | အမြတ်ရရှိမှု | | | | ၂၃,၀၅၃,၀၀၀ | |

မှတ်ချက်။ ဘဲအသက် (၃၆)လသားအထိ တွက်ချက်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

နိဂုံး

- ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဘဲမျိုးစိတ်ပေါင်း ၁၃၀ ကျော်ရှိပြီး မွေးမြူသည့် ဘဲကောင်ရေ ၁၁၅၀ သန်းခန့်ရှိပါသည်။
- မြန်မာနိုင်ငံ၏ နေရာဒေသအနှံ့အပြားတွင် ဘဲမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို တစ်နိုင်တစ်ပိုင်အနေဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ စီးပွားဖြစ်အနေဖြင့်သော်လည်းကောင်း လုပ်ကိုင်လျက်ရှိကြပါသည်။
- မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဒေသဘဲ (၄)သန်းကျော်၊ ဥစားဘဲ (၁.၆)သန်းကျော်၊ အသားစားဘဲ (၂)သိန်းကျော် ရှိပါသည်။
- မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်း၊ အိုင် ပေါများသော ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးတို့တွင် အများဆုံး မွေးမြူလျက်ရှိပြီး ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ မွန်ပြည်နယ်၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ စစ်ကိုင်းတိုင်း ဒေသကြီး၊ ရှမ်းပြည်နယ်၊ ကရင်ပြည်နယ်နှင့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတို့တွင်လည်း ဒေသစားသုံးမှုနှင့် ဈေးကွက်လိုအပ်ချက်အရ တိုးတက်မွေးမြူလျက်ရှိပါသည်။
- မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနအနေဖြင့် ဥစားဘဲမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း ပိုမိုတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက် လျက်ရှိပါသည်။

ကျေးဇူးတင်ပါသည်။